





ویرایش جدید
مطابق با آخرین
تغییرات کتاب‌های
درس + کنکور ۹۲

حفظ و تفکر

جامع کنکور

شامل کلیه دروس سه ساله دوم، سوم و چهارم
کامل‌ترین مجموعه‌ی پرسش‌های چهارگزینه‌ای
شامل سؤالات تالیفی، آزمایشی سنجش و سراسری
درسنامه‌های جامع و مفهومی به صورت نموداری
تحلیل کلیه آیات و احادیث به همراه نکات ترکیبی

شامل بیش از ۲۵۰۰ تست

مؤلفین:
حسن فیاض (خانه)
سید هادی هاشمی

سال دوم

درس ۱ جلوه‌های حکمت و تدبیر	۹	درس ۹ فرجام کار	۹۱
درس ۲ با کاروان هستی	۱۸	درس ۱۰ اعتماد بر او	۱۰۱
درس ۳ سرمایه‌های انسان	۲۷	درس ۱۱ دوستی با حق	۱۰۹
درس ۴ خود حقیقی	۳۹	درس ۱۲ فضیلت آراستگی	۱۱۹
درس ۵ پنجره‌ای به روشنایی	۴۶	درس ۱۳ زیبایی نماز	۱۳۲
درس ۶ آینده‌ی روشن	۵۷	درس ۱۴ نظارت همگانی	۱۴۰
درس ۷ منزلگاه بعد	۶۸	درس ۱۵ کار در نظام اقتصادی	۱۵۲
درس ۸ واقعه‌ی بزرگ	۷۸	درس ۱۶ یاری از نماز و روزه	۱۶۲

سال سوم

درس ۱ هدایت الهی	۱۷۳	درس ۹ خورشید پنهان	۲۶۷
درس ۲ هدایت مستمر	۱۸۷	درس ۱۰ در انتظار طلوع	۲۷۷
درس ۳ معجزه‌ای از نوع کتاب	۲۰۲	درس ۱۱ مرجعیت و ولایت فقیه	۲۸۹
درس ۴ گسترده‌ی رسالت پیامبر	۲۱۲	درس ۱۲ ویژگی‌های حکومت اسلامی	۳۰۰
درس ۵ تداوم رسالت	۲۲۳	درس ۱۳ عزت نفس	۳۱۰
درس ۶ جایگاه تشیع	۲۳۷	درس ۱۴ زمینه‌های پیوند	۳۱۸
درس ۷ وضع فرهنگی و سیاسی عصر ائمه ^(ع)	۲۴۳	درس ۱۵ پیوند مقدس	۳۲۸
درس ۸ احیای ارزش‌های راستین	۲۵۳	درس ۱۶ کانون مهر	۳۳۶

سال چهارم (پیش‌دانشگاه)

درس ۱ هستی‌بخش	۳۴۷	درس ۶ سنت‌های خداوند	۴۰۷
درس ۲ یگانه‌ی بی‌همتا	۳۵۸	درس ۷ بازگشت	۴۱۷
درس ۳ حقیقت بندگی	۳۶۷	درس ۸ پایه‌های استوار	۴۲۸
درس ۴ در مسیر اخلاص	۳۸۱	درس ۹ برنامه‌ای برای فردا	۴۴۲
درس ۵ قدرت پرواز	۳۹۴	درس ۱۰ زندگی در دنیای امروز	۴۵۲

آزمون‌های جامع و ضمیمه

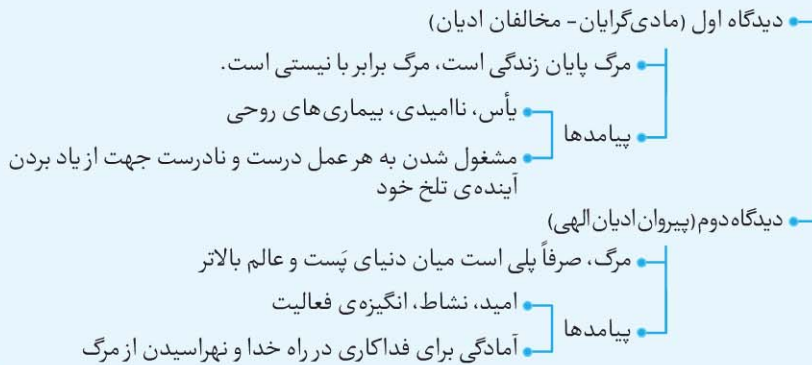
آزمون جامع ۱ ریاضی ۹۲	۴۵۸	پاسخنامه‌ی کلیدی	۴۷۲
آزمون جامع ۱ تجربی ۹۲	۴۶۰	پاسخنامه‌ی کلیدی آزمون‌های جامع	۴۸۱
آزمون جامع ۱ انسانی ۹۲	۴۶۳	ضمیمه	۴۸۲
آزمون جامع ۱ هنر ۹۲	۴۶۶		
آزمون جامع ۱ زبان ۹۲	۴۶۸		

۱ موضوع اصلی درس: این درس به بررسی دیدگاه‌های مختلف پیرامون مرگ و زندگی پس از آن می‌پردازد. در ادامه پیامدهای اعتقاد به هر

یک از این دیدگاه‌ها را بیان می‌کند.

۲ خلاصه‌ی نموداری:

✓ دیدگاه‌های انسان‌ها در مورد مرگ و زندگی پس از آن



✓ عامل تمایز انسان از سایر مخلوقات: ویژگی‌های منحصر به فرد انسان

✓ احساس استقلال کودک در دوران نوجوانی و جوانی

۳ دیدگاه انسان‌ها در مورد مرگ

✓ انسان‌ها در مواجهه با مرگ دارای دو دیدگاه هستند که به بررسی آن‌ها می‌پردازیم:

✓ دیدگاه اول: مرگ پایان زندگی است و با مرگ، انسان رهسپار نیستی می‌شود.

✓ پیروان این دیدگاه، هشدار قرآن کریم نسبت به وجود معاد را نادیده می‌گیرند.

۳ احقاف

کلیدواژه‌ها

أجل: سرآمد، پایان

مُعْرِض: رویگردان

نگاهی به عربی

«مُسَمًّى» صفت برای «أجل» و مجرور است، اما چون اسم مقصور می‌باشد (در اصل «مُسَمًّى» بوده)، لذا اعرابش تقدیری است و علامت (ـَ) آخر آن نشانه‌ی نصب نیست؛ بلکه به خاطر حذف «ال» از ابتدای آن آمده است.

مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا

مگر به حق و با سرآمدی مشخص

و کسانی که کافر شدند از آنچه انذار و بیم داده شدند، روی گردانند.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنْذِرُوا مُعْرِضُونَ

پیام‌ها ۱ هدفمندی و حقانیت آفرینش خداوند (بالحق) ۲ سرآمد و پایان قطعی برای جهان (اجل مسی) ۳ تمام موجودات این جهان به حق آفریده شده‌اند و دارای سرآمد مشخص می‌باشند. ۴ حضور تدبیر و حکمت الهی نتیجه‌ی مشاهده‌ی نظام‌مندی موجودات جهان ۵ بی‌توجهی کافران در برابر هشدارهای الهی ۶ وجود سرای جاویدان و جهان پس از مرگ از لوازم هدفمندی جهان ۷ انکار هدفمندی جهان به کفر ختم می‌شود.

ارتباط سال دوم درس ۲: هدفمندی جهان خلقت و صفت حکمت الهی

سال چهارم درس ۲: توحید در خالقیت

یونس ۷ و ۸

کلیدواژه‌ها

لا يرجون: امید ندارند

لقاء: دیدار

اطمأنوا: تکیه زدند

ماؤا: جایگاه

نگاهی به عربی

«کانوا یکسبون» ترکیب فعل کمکی «کان» و فعل مضارع است و حتماً باید به صورت ماضی استمراری ترجمه شود «کسب می‌کردند»

همانا کسانی که به دیدار ما امید ندارند

و به زندگی دنیا راضی و خشنودند

و بر آن تکیه کردند

و کسانی که از نشانه‌های ما غافلند

جایگاهشان آتش است به خاطر آنچه که کسب می‌کردند.

دیدگاه منکران معاد و زندگی پس از مرگ (مادی‌گرایان) و سرانجام این اعتقاد

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا

وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا

وَاطْمَأْنَوْا بِهَا

وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ

أُولَئِكَ مَا وَاهُمُ النَّارُ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

پیام‌ها ۱

۲ اسباب و عوامل دوزخی شدن: الف) غفلت از آخرت (لایرجون لقاءنا) ب) دلبستگی و قناعت به دنیا (رضوا) بالحياة الدنيا ج) تکیه بر زندگی دنیا (واطمأنوا بها) د) غفلت از نشانه‌های خداوند (عن آیاتنا غافلون)

۳ غفلت از نشانه‌های خداوند، دلیل انکار معاد است.

۴ زندگی دنیوی اگر بدون توجه به آخرت باشد، سرانجام و عاقبتی جز عذاب جاویدان ندارد.

کلیدواژه‌ها

نُتِبْتُ: خبر دهیم

قُلْتُ: تباه شد

يَحْسِبُونَ: گمان می‌کنند

حَبِطْتُ: تباه شد

نکاهی به عربی

۱ اعمالاً: تمییز و منصوب - پس از اسم تفضیل (الأخسرین) می‌تواند تمییز بیاید. ۲ ضَعَا: تمییز و منصوب - پس از فعل «حَسُنَ» می‌تواند تمییز بیاید.

بگو آیا به شما خبر دهیم که زیانکارترین مردم در کارها چه کسانی هستند؟ کسانی که تلاششان در دنیا گم و تباه شد در حالی که گمان می‌کنند بهترین عملکرد را دارند ایشان کسانی هستند که به نشانه‌های پروردگارشان و دیدار او کفر ورزیدند پس اعمالشان تباه و نابود شد.

پس در روز قیامت برای آن‌ها میزان و ارزشی قرار نمی‌دهیم.

پیام‌ها ۱ ویژگی‌های غافلین از مرگ و جهان پس از مرگ و سرنوشت آن‌ها

۲ زیان‌کارترین انسان‌ها

تلاش ایشان در دنیا منجر به نتیجه نمی‌شود. (ضَلَّ سَعِيَهُمْ) گمان می‌کنند بهترین عملکرد را دارند، گمانی اشتباه. (و هم یحسبون أنهم يحسنون صنعا) به نشانه‌های خداوند و دیدار او کافرنند. (كفروا بآيات ربهم ولقائه)

۳ سرنوشت و عاقبت زیان‌کارترین افراد

اعمالشان تباه و نابود می‌شود. (فحبطت أعمالهم) در رستاخیز، اعمالشان مورد سنجش قرار نگرفته و کلاً رد می‌شود. (فلا نقيم لهم يوم القيامة وزناً) زیان‌کارترین افراد نه دنیا را دارند (ضَلَّ سَعِيَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا) و نه آخرت را (فلا نقيم لهم يوم القيامة وزناً)

۵ انکار نشانه‌های قیامت ← حبط اعمال ← بی‌ارزشی اعمال در قیامت

ارتباط سال دوم درس ۸: یکی از وقایع مرحله‌ی دوم وقوع قیامت، سنجش اعمال است که برای کافران هیچ عملی سنجیده نمی‌شود.

سال دوم درس ۹: ظرف تحقق آیه، روز قیامت است.

✓ پیامدهای دیدگاه اول

✓ این دیدگاه با «میل به جاودانگی» تعارض و تناقض دارد، معتقدین این دیدگاه به بن بست می‌رسند.

✓ نتیجه: بی‌ارزش شدن زندگی • دچار شدن به یأس و ناامیدی • از دست دادن شادایی و نشاط زندگی • کناره‌گیری از دیگران • ابتلاء به انواع بیماری‌های روحی • قدم گذاشتن در راه‌های خلاف جهت تسکین خود و فرار از ناراحتی • غفلت از مرگ با هدف فراموش کردن آینده‌ی تلخ مخصوص کسانی که راه غفلت از مرگ را پیش بگیرند.

✓ عامل اصلی بی‌توجهی به مرگ یا ترس و اضطراب از آن، گرایش درونی «میل به جاودانگی» است.

✓ دیدگاه دوم: مرگ پایان بخش دفتر زندگی نیست، بلکه غروبی است که طلوعی درخشان‌تر در پی دارد. مرگ پلی است که آدمی را از يك هستی (دنیا) به هستی بالاتری (آخرت) منتقل می‌کند.

✓ این دیدگاه مخصوص پیروان ادیان الهی است. (الهیون)

«رسول اکرم» «برای بقا آفریده شده‌اید، نه برای نابودی و فنا، و با مرگ تنها از جهانی به جهان دیگر منتقل می‌شوید.»

«رسول اکرم» «باهوش‌ترین مؤمنان کسانی هستند که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند.»

«امام علی» «ای مردم! آدمی در همان حال که از مرگ می‌گریزد آن را ملاقات می‌کند. دوران زندگی میدان از دست دادن جان و فرار از مرگ عین نزدیک شدن به آن است.»

جائیه ۲۲

کلیدواژه‌ها

لُتْجَزَى: تا پاداش داده شود

لا يَظْلَمُونَ: به ایشان ستم نمی‌شود

نکاهی به عربی

جمله‌ی «و هم لا يظلمون» نقش حال را دارد و همراه با «در حالی که» ترجمه می‌شود.

و خداوند آسمان‌ها و زمین را به حق آفرید

تا هرکس پاداش آنچه انجام داده است را بیابد

در حالی که به ایشان ظلم و ستم نمی‌شود.

وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ

وَلِيُتْجَزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ

وَهُمْ لَا يَظْلَمُونَ

پیام‌ها ۱ دیدگاه پیروان ادیان (الهیون) در مورد مرگ ۲ هدفمندی و حقانیت جهان خلقت و نظام پاداش و جزای مبتنی بر آن ۳ وجود جهان پس از مرگ، مظهر حکمت و عدل الهی (لِيُتْجَزَى كُلُّ نَفْسٍ... لَا يَظْلَمُونَ) ۴ یکی از نتایج حق بودن جهان آفرینش در مورد انسان این است که در جهان آخرت، پاداش هر کس متناسب با اعمال او داده می‌شود. ۵ ارتباط میان عدل الهی و هدفمندی خلقت به این صورت که لازمه‌ی هدفمندی نظام هستی تحقق عدالت الهی و نظام پاداش و جزا است.



Blank lined area for notes.

سال سوم

دین و زندگی

دروس ۱۶ گانه‌ی سال سوم به گونه‌ای طراحی شده است که ابتدا موضوع هدایت الهی و انواع آن تبیین می‌شود. سپس دو ابزار هدایت یعنی عقل و وحی شناخته می‌شوند. ادامه‌ی کتاب کاملاً در مورد ابزار دوم یعنی وحی و دین می‌باشد که در مورد دلایل تعدد ادیان و از طرفی پایان ادیان (ختم نبوت) بحث می‌کند. در ادامه در مورد ویژگی‌های پیامبران و وظایف ایشان و هم‌چنین اعجاز قرآن کریم نیز مطالبی می‌آموزیم و پس از بررسی قلمروهای رسالت پیامبر اسلام (ص)، با چگونگی استمرار رسالت توسط امامان بزرگوار (ع)، مفهوم شیعه و وظایف شیعیان، مسائل و مشکلات به وجود آمده پس از رحلت پیامبر (ص) در جامعه‌ی اسلامی و اقدامات ائمه (ع) در جهت اصلاح آن‌ها آشنا می‌شویم. درس‌های نهم تا دوازدهم نیز اشاره به دوران غیبت امام عصر (عج) و نحوه‌ی امامت ایشان در این دوران، پایان دوران و وظایف مراجع دینی و ولی فقیه به عنوان نمایان امام عصر (عج) می‌پردازند. درس ۱۳ نیز اشاره‌ای گذرا به بحث «کرامت و عزت نفس» دارد. سه درس آخر نیز مربوط به بحث خانواده، ضرورت‌ها، نحوه‌ی تشکیل آن و نقش‌های همسران در زندگی مشترک می‌باشند.

تعداد تست‌های کتاب جامع مهر و ماه

تعداد تست‌های دروس سال سوم در پنج گروه آموزشی کنکور سراسری

تعداد	سال					اسم درس	درس
	۹۲	۹۱	۹۰	۸۹	۸۸		
۸۸	۶	۵	۶	۶	۷	هدایت الهی	۱
۸۵	۴/۶	۴	۳	۶	۶	هدایت مستمر	۲
۵۸	۲/۶	۴	۲	۳	۴	معجزه‌ای از نوع کتاب	۳
۶۲	۳/۴	۴	۲	۲	۵	گستره‌ی رسالت پیامبر	۴
۸۵	۴/۸	۴	۵	۷	۴	تداوم رسالت	۵
۱۷	۰/۸	۴	-	-	-	جایگاه تشیع	۶
۴۸	۳/۶	۳	۴	۴	۳	وضع فرهنگی و سیاسی عصر ائمه ^(ع)	۷
۶۸	۳/۶	۴	۵	۲	۴	احیای ارزش‌های راستین	۸
۵۸	۲/۲	۱	۳	۱	۳	خورشید پنهان	۹
۶۵	۳/۶	۲	۵	۳	۵	در انتظار طلوع	۱۰
۶۸	۲	۲	۱	۴	۲	مرجعیت و ولایت فقیه	۱۱
۵۰	۳/۲	۳	۵	۴	۳	ویژگی‌های حکومت اسلامی	۱۲
۳۷	۱/۲	۲	-	۱	۳	عزت نفس	۱۳
۴۴	۱/۲	۱	-	۲	۲	زمینه‌های پیوند	۱۴
۳۳	۰/۴	-	-	-	۲	پیوند مقدس	۱۵
۵۴	۱/۸	۲	۱	۳	۲	کانون مهر	۱۶

جمع کل تست‌های سال سوم: ۹۲۰
کل تست‌های کتاب: ۲۴۳۸

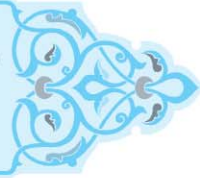
همان‌طور که پیداست در ۵ سال اخیر کنکور:
درس‌های ۱، ۵ و ۲ بیشترین فراوانی تست‌ها را دارند.
درس ۶ نیز از سال ۹۲ در کنکور وارد شده است.

نقشه‌ی مفاهیم و موضوعات دین و زندگی سال سوم



سال سوم: درس اول

هدایت الهی



موضوع اصلی درس

اولین درس سال سوم مرتبط با نیازهای انسان است که از بین همه‌ی نیازها، سه نیاز مهم و اساسی بررسی شده و سپس در جستجوی بهترین منبع جهت یافتن پاسخ آن‌ها می‌باشد. در ادامه اشاره‌ای به هدایت عمومی همه‌ی مخلوقات توسط خداوند و هدایت ویژه‌ی انسان می‌شود و از ابزارهای درونی و بیرونی هدایت نظیر عقل، اختیار و پیامبران سخن به میان می‌آید.

خلاصه‌ی نموداری:



انفال ۲۴

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ
إِذَا دَعَاكُمْ
لِمَا يُحْيِيكُمْ

ای مؤمنان، خدا و پیامبر را اجابت کنید
آن گاه که شما را به چیزی فرا می‌خواند
که زندگی و حیاتتان می‌بخشد

کلیدواژه‌ها

استجیبوا: اجابت کنید
دعاکم: شما را فرا می‌خواند
یحییکم: به شما زندگی می‌بخشد
الضَّالِّینَ: گمراهان
نگاهی به عربی
«لما»: «ل» + «ما» به معنای «به آن
چه، به چیزی»

- ۱ پیام‌ها: حیات پرثمر، معنوی و فناپذیر معلول پذیرش دین الهی
 - ۲ زندگی مطلوب خداوند نتیجه و معلول ایمان به خداوند و پذیرش دعوت خدا و رسول او.
 - ۳ کشف راه درست زندگی یکی از نیازهای برتر انسان.
- ارتباط: سال دوم درس ۱۱: پیروی از خداوند و پیامبر، یکی نشانه‌های محبت به خداوند است.
سال چهارم درس ۳: اطاعت از خداوند و پیامبر، لازمه‌ی توحید است.

✓ انسان مانند سایر موجودات نیازهای طبیعی و غریزی دارد.

- خداوند پاسخ به این نیازها را در جهان خلقت آماده کرده و راه آگاهی از آن‌ها را به انسان داده است.
- اندیشیدن انسان در افق بالاتر از زندگی روزمره، سبب روبه‌رو شدن با نیازهای مهم‌تر و برتر می‌شود که این نیازها به تدریج به دل مشغولی، یعنی هر موجودی را برای هدفی معین خلق می‌کند و در رسیدن به آن هدف هدایت می‌فرماید.
- دغدغه و درد متعالی تبدیل می‌شوند.
- دغدغه و درد، نشانه‌ی بیداری و هوشیاری و ورود به وادی انسانیت ✓
- زیرا آفرینش بی‌هدف نشانه‌ی ضعف، نقص و ناآگاهی است که این ویژگی‌ها در خداوند راه ندارد.
- بنابراین هدایت يك اصل عام و همگانی در نظام خلقت است.
- خلقت هدایت هدف
- هر که او بیدارتر، پردردتر هر که او هشیارتر، رخ زردتر



۶۴ هدف نهایی خلقت انسان، که تقرب به خداوند است، دست مایه‌ی هماهنگی دو حجت آشکار و نهان است که به ترتیب و می‌باشند که آن وسیله‌ی فهم پیام الهی است.

(سراسری انسانی ۹۱)

- (۱) انبیاء و ائمه - عقل - نخستین
(۲) انبیاء و ائمه - عقل - دومین
(۳) عقل - انبیا و ائمه - دومین
(۴) عقل - انبیاء و ائمه - نخستین

۶۵ اگر گفته شود «دل مشغولی، دغدغه و درد متعالی انسان، نشانه‌ی بیداری و هوشیاری و ورود به وادی انسانیت است» این عبارت، بدان معنی است که:

(سراسری زبان ۹۱)

- (۱) انسان، هرگز خالی از دغدغه و اضطراب و دل مشغولی نیست.
(۲) انسان، محصور در نیازهای روزمره و زندگی طبیعی نیست.
(۳) نیازهای زندگی و روزمره‌ی انسان، متغیر و متفاوت است.
(۴) انسان، به دلیل انسان بودنش، نمی‌تواند به محدودها خرسند باشد.

۶۶ از دقت در آیه‌ی شریفه‌ی «و منهم من یستمعون الیک افأنت تسمع الصم و لو کانوا لایعقلون» به که است، پی می‌بریم.

(سراسری ریاضی ۹۰)

- (۱) تقدم حجت باطن بر حجت ظاهر - عقل وسیله‌ی فهم پیام الهی
(۲) تأخر حجت باطن از حجت ظاهر - عقل وسیله‌ی فهم پیام الهی
(۳) تأخر حجت باطن از حجت ظاهر - پیام الهی مقدمه‌ی ایصال به بلوغ عقلی
(۴) تقدم حجت باطن بر حجت ظاهر - پیام الهی مقدمه‌ی ایصال به بلوغ عقلی

۶۷ اگر گفته شود: خدای متعال، با دو ویژگی «تعقل» و «اختیار» انسان را با فرستادن دین، راهنمایی و هدایت کرده است، این مفهوم به ترتیب از دقت در کدام آیات، به دست می‌آید؟

(سراسری تجربی ۹۰)

- (۱) ربنا الذی اعطى کل شیء خلقه ثم هدی - انا انزلنا علیک الكتاب للناس بالحق فمن اهتدی فلنفسه
(۲) و منهم من ینظر الیک افانت تهدی العمی و لو کانوا لا یبصرون - انا انزلنا علیک الكتاب للناس بالحق فمن اهتدی فلنفسه
(۳) و منهم من ینظر الیک افانت تهدی العمی و لو کانوا لا یبصرون - و منهم من یستمعون الیک افانت تسمع الصم و لو کانوا لایعقلون
(۴) ربنا الذی اعطى کل شیء خلقه ثم هدی - و منهم من یستمعون الیک افانت تسمع الصم و لو کانوا لایعقلون

۶۸ خداوند هر مخلوقی را برای هدفی آفریده است، پس هدایت یک اصل در نظام خلقت است که آیه‌ی شریفه‌ی مؤید آن است.

(سراسری انسانی ۹۰ با تغییر)

- (۱) حکیمانه - عام و همگانی - قال ربنا الذی اعطى کل شیء خلقه ثم هدی
(۲) حکیمانه - خاص و هماهنگ - انا انزلنا علیک الكتاب للناس بالحق فمن اهتدی ...
(۳) آگاهانه - عام و همگانی - قال ربنا الذی اعطى کل شیء خلقه ثم هدی
(۴) آگاهانه - خاص و هماهنگ - انا انزلنا علیک الكتاب للناس بالحق فمن اهتدی ...

۶۹ جامع نیازهای انسان که نیاز به است، از دقت در کدام آیه، دریافت می‌شود؟

(سراسری انسانی ۹۰)

- (۱) درک هدف زندگی - انّ هذا القرآن یهدى للّتی هی اقوم و یبشر المؤمنین
(۲) کشف راه درست زندگی - انّ هذا القرآن یهدى للّتی هی اقوم و یبشر المؤمنین
(۳) کشف راه درست زندگی - الذین ءامنوا و تطمئن قلوبهم بذكر الله الا بذكر الله تطمئن القلوب
(۴) درک هدف زندگی - الذین ءامنوا و تطمئن قلوبهم بذكر الله الا بذكر الله تطمئن القلوب

۷۰ مفهوم «حکیمانه بودن رسالت رسولان» و «قانون‌مندی نظام هستی» به ترتیب از دقت در کدام آیه، به دست می‌آید؟ (سراسری زبان ۹۰ و ریاضی ۸۹ با تغییر)

- (۱) قال ربنا الذی اعطى کل شیء خلقه ثم هدی - سبح اسم ربک الأعلى الذی خلق فسوی و الذی قدر فهدی
(۲) قال ربنا الذی اعطى کل شیء خلقه ثم هدی - رسلاً مبشّرین و منذرین لئلا یکون للناس
(۳) انا انزلنا علیک الكتاب للناس بالحق - رسلاً مبشّرین و منذرین لئلا یکون للناس
(۴) انا انزلنا علیک الكتاب للناس بالحق - سبح اسم ربک الأعلى الذی خلق فسوی و الذی قدر فهدی

۷۱ از دقت در آیه‌ی شریفه‌ی «و منهم من ینظر الیک افانت تهدی العمی و لو کانوا لایبصرون» به پی می‌بریم. رتبه‌ی برتر در دنیا و آخرت به بیان امام کاظم علیه‌السلام نصیب کسی است که باشد.

(سراسری زبان ۹۰)

- (۱) تقدم حجت باطن بر حجت ظاهر - تقوایش افزون‌تر
(۲) تقدم حجت باطن بر حجت ظاهر - عقلش کامل‌تر
(۳) تأخر حجت باطن از حجت ظاهر - عقلش کامل‌تر
(۴) تأخر حجت باطن از حجت ظاهر - تقوایش افزون‌تر

۷۲ با دقت در آیه‌ی شریفه‌ی «انا انزلنا علیک الكتاب للناس بالحق فمن اهتدی فلنفسه و من ضلّ فأنما یضلّ علیها ...» کدام مفهوم مستفاد نمی‌گردد؟

(سراسری خارج از کشور ۹۰)

- (۱) هرکس با استفاده از عقل و اختیار خود، پیرو کتاب الهی باشد، از گمراهی نجات پیدا می‌کند.
(۲) چون خداوند، ابزار تفکر و تعقل به انسان داده، هدایت وی را با فرستادن کتاب انجام داده است.
(۳) انسان مختار مسئول هدایت یا ضلالت خود است و خداوند با ارسال پیامبر (ص) او را وکیل هدایت مردم قرار داد.
(۴) چون هرکس مسئول هدایت یا ضلالت خود است، خداوند به پیامبر می‌فرماید که رسالت تو در حد تبلیغ است.

۷۳ ویژگی‌های موجود در انسان که متناسب با هدف خلقت او است که می‌باشد و در صدر آن ویژگی‌ها، برخورداری از است.

(سراسری تجربی ۸۹)

لزوم توجه به «وحی» را رقم می‌زند.

- (۱) تقرب به خداوند - تعقل و تفکر - عقل
- (۲) تقرب به خداوند - آزادی و اختیار - اختیار
- (۳) مقام خلافت الهی در زمین - تعقل و تفکر - عقل
- (۴) مقام خلافت الهی در زمین - آزادی و اختیار - اختیار

۷۴ از دقت در آیهی شریفه «و منهم من يستمعون اليك افانت تسمع الصم و لو كانوا لا يعقلون» به پی می‌بریم. (سراسری انسانی ۸۹ و سنجش ۹۰)

- (۱) استفاده‌ی درست از ابزار تفکر
- (۲) رابطه‌ی حجت ظاهر و حجت باطن
- (۳) جایگاه تعقل و تفکر در هدایت انسان
- (۴) آزادی و اختیار انسان در قبول یا رد دعوت

۷۵ با تدبیر در آیهی شریفه «انا انزلنا عليك الكتاب بالحق فمن اهتدى فلنفسه و من ضل...» کدام پیام مفهوم نمی‌گردد؟ (سراسری هنر ۸۹)

- (۱) هرکس با استفاده از عقل و اختیار خود، پیرو کتاب الهی باشد، از گمراهی نجات پیدا می‌کند.
- (۲) چون هرکس مسئول هدایت یا ضلالت خود است، خداوند به پیامبر فرمود که رسالت تو در حد تبلیغ است.
- (۳) خداوند با ارسال پیامبران و نشان دادن راه سعادت، حجت را بر مردم تمام می‌کند او وکیل و هادی آنها است.
- (۴) چون خداوند، ابزار تفکر و تعقل به انسان داده، هدایت وی را با فرستادن کتاب انجام داده است.

۷۶ آیهی ۹ سوره‌ی مبارکه‌ی اسراء «ان هذا القرآن يهدي للتي هي اقوم و يبشر المؤمنين الذين يعملون الصالحات ان لهم اجرا كبيرا» در برگرفته‌ی

(سراسری زبان ۸۹ و آزمایشی سنجش ۹۲)

کدام نیاز از نیازهای بنیادین است؟

- (۱) درک هدف زندگی
- (۲) کشف راه درست زندگی
- (۳) درک آینده‌ی خویش
- (۴) درک چرا زیستن

(سراسری خارج از کشور ۸۹ با تغییر)

۷۷ مفهوم مسدود ماندن راه بهانه‌گیری انسان، از دقت در کدام آیه، دریافت می‌شود؟

- (۱) قال ربنا الذي اعطى كل شيء خلقه ثم هدى
- (۲) قالوا الحمد لله الذي هدانا لهذا ما كنا لنهتدي لولا ان هدانا الله
- (۳) رسلا مبشرين و منذرين لئلا يكون للناس على الله حجة بعد الرسل
- (۴) انا انزلنا عليك الكتاب بالحق فمن اهتدى فلنفسه و من ضل فانما يضل عليها

۷۸ از آیهی شریفه «انا انزلنا عليك الكتاب بالحق فمن اهتدى...» موضوع و هدایت مستفاد می‌گردد. (سراسری ریاضی ۸۸ با تغییر)

- (۱) اعطای ابزار تفکر و انتظار تشکر حقیقی در برابر نعمت - عمومی
- (۲) هدایت انسان با ابزار تعقل و تفکر و ارسال کتاب - عمومی
- (۳) اعطای ابزار تفکر و انتظار تشکر حقیقی در برابر نعمت - ویژه
- (۴) هدایت انسان با ابزار تعقل و تفکر و ارسال کتاب - ویژه

۷۹ با توجه به آیهی شریفه: «انا انزلنا عليك الكتاب بالحق...» پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله، از آن جهت وکیل و مدافع مردم

(سراسری تجربی ۸۸ و سنجش ۸۹)

نیست که:

- (۱) انسان‌ها در انتخاب راه حق یا باطل، مختارند.
- (۲) گرایش فطری انسان‌ها، تعیین‌کننده‌ی راه آنان است.
- (۳) انسان‌ها به حکم فطرت، خدانشناس، خداجو و خداپرست‌اند.
- (۴) نظام هستی، یک نظام «مقدر» است و قانون خاص خود را دارد.

۸۰ «عقل که وسیله‌ی فهم پیام الهی است» و «ارسال رسل» که حجت آشکار است، به ترتیب بیانگر کدام نوع هدایت است؟

(سراسری انسانی ۸۸ با تغییر)

- (۱) عمومی - عمومی
- (۲) ویژه - ویژه
- (۳) ویژه - عمومی
- (۴) عمومی - ویژه

۸۱ مطابق معارف قرآنی، خدای متعال، رسولان و پیام آوران خویش را همراه با «تبشیر و انذار» به عنوان مبشر و منذر ارسال فرمود تا

(سراسری هنر ۸۸)

- (۱) هدف‌داری خلقت و حکیمانه بودن آفرینش، تبیین گردد.
- (۲) استعدادهای مردم شکوفا و چراغ فطرت، نورانی گردد.
- (۳) حجت بر مردم تمام شود و عزت و حکمت خداوند، به اثبات رسد.
- (۴) گرد و غبار فرو افتاده بر عقول و فطرت‌های پاک، زدوده شود.

۸۲ دغدغه‌ی اصلی خردمندان، و وجود پاسخ‌های ناهمگون به اصیل‌ترین نیاز بشر، نشانه‌ی می‌باشد. (سراسری زبان ۸۸ با تغییر)

- (۱) کشف راه درست زندگی - آزادی و اختیار انسان در انتخاب راه و حرکت در راستای آن
- (۲) کشف راه درست زندگی - ناتوانی انسان از به دست دادن پاسخ درست و کامل به نیازها
- (۳) درک هدف زندگی - ناتوانی انسان از به دست دادن پاسخ درست و کامل به نیازها
- (۴) درک هدف زندگی - آزادی و اختیار انسان در انتخاب راه و حرکت در راستای آن

(سراسری زبان ۸۸ با تغییر)

۸۳ مفهوم کدام آیه، با آیات دیگر متفاوت است؟

- (۱) قال ربنا الذي اعطى كل شيء خلقه ثم هدى
- (۲) ان هذا القرآن يهدي للتي هي اقوم و يبشر المؤمنين
- (۳) انا انزلنا عليك الكتاب بالحق فمن اهتدى فلنفسه
- (۴) رسلا مبشرين و منذرين لئلا يكون للناس على الله حجة بعد الرسل

۴ احیاء منزلت زن و جایگاه خانواده

✓ از منظر پیامبر (ص)

- خانواده
 - کانون رشد و تربیت انسان های با فضیلت
 - حافظ عفاف و پاکدامنی
 - مانع اصلی فساد و نابسامانی های اجتماعی

✓ پیامبر (ص) سعی نمود جهت تحکیم جایگاه خانواده، اقدام به «احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او» نماید.

- کالایی در کنار سایر کالاها
- عدم برخورداری از کمترین حقوق از جمله حق مالکیت
- جایگاه زن در آن زمان
 - مایه سرافکندگی خانواده ها به واسطه ی تولد دختران
 - ابزاری برای هوس رانی های جنسی مردان

- کسب منزلت انسانی
- کسب استقلال مالی
- جایگاه زن پس از اسلام
 - حضور در جامعه همراه با عفاف و پاکدامنی
 - اختصاص رابطه ی زناشویی به محیط خانواده
 - ملغی شدن (از بین رفتن) استفاده ی ابزاری از زن

✓ پیامدهای توجه به جایگاه انسانی زنان پس از اسلام

- خانواده، کانون رشد فضایل اخلاقی، دوستی و مودت شود.
- محیط جامعه از فساد و بی بند و باری محفوظ بماند.
- حریم عفاف و عزت زنان حفظ شود.

روم ۲۱

کلیدواژه ها

آزواج: همسران

لتسکنوا: تا آرامش یابید

مودة: دوستی

لآیات: نَ (حرف تأکید) + آیات:

نشانه ها

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

و از نشانه های او این است که برایتان همسرانی از جنس خودتان آفرید تا با ایشان آرامش یابید و میانتان دوستی و مهربانی قرار داد همانا در آن، نشانه هایی است برای گروهی که فکر می کنند.

۱ پیام ها ۱ احیاء منزلت زن و جایگاه خانواده به عنوان چهارمین معیار تمدن اسلامی

۲ در جامعه ی اسلامی، خانواده جایگاه ممتازی دارد و کانون رشد انسان های با فضیلت و محل آرامش، نگاهی به عربی

حرف «ل» در فعل «لتسکنوا» از نوع ناصبه است، زیرا اول ابتدای فعل مخاطب آمده و لام در ابتدای فعل مخاطب، صد درصد ناصبه است. ثانیاً در وسط جمله آمده است و ثالثاً معنای «برای اینکه، تا» می دهد.

دوستی و رحمت می باشد. (لتسکنوا، مودة، رحمة)

آرامش برای اعضای خانواده (لتسکنوا)

۳ کارکردهای حضور زن در خانواده دوستی و رحمت میان زن و شوهر (مودة، رحمة)

۴ زن و مرد هر دو از یک جنس هستند. (من أنفسکم)

ارتباط سال سوم درس ۱۴: انس با همسر یکی از اهداف تشکیل خانواده در اسلام

۵ تحول در روابط بین ملت ها براساس حق و باطل و تصحیح نگرش مردم در مبارزات

✓ مبنای برقراری روابط بین ملت ها قبل از اسلام: منافع مادی، زیر سلطه درآوردن قبایل و سرزمین های یکدیگر

✓ دیدگاه پیامبر (ص) در مورد روابط بین ملت ها

- صف بندی ها و جبهه گیری های پیش از اسلام مردود است.
- دو جبهه ای که واقعاً مقابل یکدیگرند، جبهه ی حق و باطل است.

✓ ویژگی های جبهه ی حق

- یکتاپرستی
- عدالت خواهی
- کرامت های اخلاقی

← در یک کلام «ولایت الهی»

✓ ویژگی های جبهه ی باطل

- ظلم و ستم
- فساد

← در یک کلام «ولایت طاغوت و شیطان»

✓ درخواست پیامبر (ص) از مسلمانان

- نسبت به هم کیشان خود در سراسر جهان
 - ایجاد پیوند برادری
 - دفاع از یکدیگر مانند اعضای خانواده
 - یاری ستم دیدگان و مستضعفان
- نسبت به ظالمان و مفسدان
 - مبارزه با ایشان

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ

محمد (ص) پیامبر خدا و کسانی که با او هستند نسبت به کافران سخت‌گیر و در میان خودشان مهربانند.

کلید واژه‌ها

أَشِدَّاءُ: سخت‌گیران (جمع شدید)
رُحَمَاءُ: مهربانان (جمع رحیم)

نکته به عربی

«أَشِدَّاءُ» خبر جمله است که مبتدای آن «مُحَمَّدٌ» است، هر چند که با فاصله‌ی زیادی از هم آمده‌اند. این مبتدا، خبر دیگری نیز دارد که همان «رُحَمَاءُ» است. (در عربی گاهی يك مبتدا بیش از يك خبر دارد.)

پیام‌ها ۱ تصحیح نگرش مردم در مبارزات و روابط بین ملت‌ها بر مبنای حق و باطل (دوستی با حق و دشمنی با باطل)، معیار پنجم تمدن متعالی اسلام

۲ مردم جامعه‌ی اسلامی با مؤمنان که جبهه‌ی حق را تشکیل می‌دهند، **مهربان** هستند و با ستمگران و دشمنان حق که جبهه‌ی باطل را می‌سازند، **عناد** می‌ورزند.

۳ پیوند زیبا میان پیامبر (ص) و یارانش (محمد رسول الله والذین معه)

۴ انسان‌های مؤمن همیشه مهربان یا همیشه کینه‌جو نیستند؛ بلکه با توجه به مخاطب و اقتضات موجود، می‌توانند بسیار مهربان (رحماء) یا بسیار سخت‌گیر (أشداء) باشند.

ارتباط سال دوم درس ۱۱: دوستی با دوستان خدا مبارزه با دشمنان او یکی از آثار محبت به خداوند

۶ دیدگاه متعادل در بهره‌مندی از دنیا و آخرت جهت دستیابی به سعادت ابدی

✓ پیامبر (ص) تلاش می‌کرد انسان‌هایی تربیت کند که:

- در عین توجه به **رستگاری اخروی**، به عنوان **هدف اصلی زندگی** برای رشد و تعالی زندگی دنیوی خود نیز تلاش کنند.
- هم از زیبایی‌های جهان آفرینش و نعمت‌های خداوند بهره‌ی صحیح ببرند، هم با **بندگی و راز و نیاز** با خداوند متعال و پایبندی به اخلاق، خود را برای **تقرب الهی و رستگاری** جاودانه آماده سازند.
- در عین توجه به **معنویت و اخلاق**، از جامعه کناره‌گیری نکنند.
- برای آسایش مردم بکوشند و این را وسیله‌ای جهت **رستگاری** خود قرار دهند.

✓ **نتیجه:** جامعه‌ی اسلامی نه تنها باید با **اخلاق‌ترین و معنوی‌ترین** جامعه، بلکه باید **آبادترین** جامعه باشد.

- پیامبر (ص)، کسانی را که به گوشه‌ی عبادتگاه پناه برده و از مردم **کناره‌گیری** می‌کنند و به زندگی خود و خانواده‌ی خود بی‌توجه‌اند را سخت مورد **نکوهش** قرار داده و ایشان را از خود نمی‌داند.
- رسول خدا (ص)، افرادی را که **فقط به لذت‌های دنیایی** سرگرم‌اند یا **فقط به جمع ثروت و کسب قدرت** می‌پردازند، **هوا پرستانی** می‌شمرد که به **لذت‌های اندک دنیا** پسندیده کرده و از لذات معنوی جاوید آخرت باز مانده‌اند.

اعراف ۳۲

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

بگو چه کسی حرام کرده است زیورهایی را که خدا برای بندگانش پدید آورده و روزی‌های پاکیزه را بگو این‌ها برای کسانی است که ایمان آورده‌اند در زندگی دنیا و روز قیامت خاص آنان می‌باشد.

کلید واژه‌ها

حَرَّمَ: حرام کرد
عِبَاد: بندگان (جمع عبد)
خالصة: خاص
نُفَصِّلُ: بیان می‌کنیم (به روشنی)

نکته به عربی

«قُلْ» فعل امر از ریشه‌ی معتل اجوف «قول» است. فعل‌های اجوف در حالت امر دارای اعلال حذف می‌باشند.

این گونه آیات را برای کسانی که می‌دانند به روشنی بیان می‌کنیم.

پیام‌ها ۱ دیدگاه متعادل نسبت به بهره‌مندی از نعمت‌های دنیا و آخرت، معیار ششم تمدن اسلامی
۲ مردم جامعه‌ی اسلامی در عین حال که برای آخرت تلاش می‌کنند، از لذت‌های زندگی دنیا نیز بهره‌ی می‌برند.
۳ استفاده بردن از نعمت‌ها و لذت‌های دنیا، نباید در جهت فساد و گناه باشد.

۴ خداوند در این آیه دو نعمت را مخصوص مؤمنان می‌داند: **زیورها و زینت‌ها (زینة الله)** و **روزی‌های پاکیزه (الطیبات من الرزق)**

۵ وقتی خداوند، موردی را حلال اعلام می‌کند، هیچ‌کس حق حرام دانستن آن را ندارد. (مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ)

۶ بهره‌مندی از نعمات و لذات برای مؤمنان، هم مخصوص دنیاست و هم آخرت (خالصة يوم القيامة)؛ اما غیر مؤمنان فقط در دنیا از آن‌ها بهره‌مندند.

۷ دیدگاه اسلام در مورد ترجیح میان آخرت و دنیا، تعادل بین این دو است.

۸ این آیه به کسانی که اهل **افراط** یا **بدعت** در دین هستند، هشدار می‌دهد.

ارتباط سال دوم درس ۱۲: ضرورت بهره‌مندی از آراستگی و زیبایی ظاهری در کنار زینت‌های باطنی

آزمون جامع ۱ ریاضی ۹۲

- ۱ اگر گفته شود: «آفرینش پدیده‌ها، مقدم بر سامان‌بخشی به آنان است» به پیام کدام آیه توجه شده است؟
 - (۱) انا کل شیء خلقناه بقدر
 - (۲) خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
 - (۳) رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا
 - (۴) الَّذِي خَلَقَ قَسْوَىٰ وَالَّذِي قَدَّرَ فَهْدَىٰ
- ۲ یکی از نشانه‌های حکیمانه بودن نظام آفرینش، «برپایی رستاخیز» است، این مفهوم، از دقت در پیام کدام آیه به دست می‌آید؟
 - (۱) و من آیاته ان خلقکم من تراب ثم اذا انتم یثیرون
 - (۲) و من آیاته یریکم البرق خوفاً و طمعاً و ینزل من السماء ماءً فیحیی به الارض بعد موتها
 - (۳) و من آیاته ان تقوم السماء و الارض بأمره ثم اذا دعاکم دعوة من الأرض اذا انتم تخرجون
 - (۴) و من آیاته خلق السماوات و الارض و اختلاف السنتکم و اللوانکم ان فی ذلک لآیات للعالمین
- ۳ اگر بگوییم: «خدای متعال، وعده داده است که هر کس در راه خدا، که راه خوشبختی خود انسان است، تلاش کند، او را از امدادهای غیبی بهره‌مند می‌سازد و در رسیدن به مقصد یاری می‌کند» پیام کدام آیه را ترسیم کرده‌ایم؟
 - (۱) انا هدیناه السبیل اما شاکراً و اما کفورا
 - (۲) و نفس و ماسواها فالهمها فجورها و تقواها
 - (۳) و الذین جاهدوا فینا لنهیدنهم سبلنا و ان الله لمع المحسنین
 - (۴) و لقد خلقنا الانسان و نعلم ما توسوس به نفسه و نحن اقرب الیه من حبل الوريد
- ۴ آیهی شریفه‌ی «قل یحییها الذی انشأها اول مرة و هو بکل خلق علیم» در پاسخ کسانی است که بودند و بیانگر است.
 - (۱) منکر معاد جسمانی - اثبات امکان معاد
 - (۲) منکر تجرد روح - اثبات امکان معاد
 - (۳) منکر معاد جسمانی - آفرینش مجدد انسان
 - (۴) منکر تجرد روح - آفرینش مجدد انسان
- ۵ پیام هر یک از آیات: «حَقَّتْ کَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَی الْکَافِرِینَ - النَّارُ یُعْرَضُونَ عَلَیْهَا غَدَوًا وَ عَشِیًّا - فَاولئک ما واهم جَهَنَّمَ - ادخلوا الجنة بما کنتم تعملون» به ترتیب مربوط به کدام یک از عوالم پس از مرگ است؟
 - (۱) برزخ - برزخ - رستاخیز
 - (۲) رستاخیز - برزخ - برزخ
 - (۳) برزخ - رستاخیز - برزخ
 - (۴) رستاخیز - برزخ - رستاخیز
- ۶ «تجسم حقایق اعمال» و «تحقق معیار سنجش اعمال بودن اعمال انبیا و امامان علیهم السلام» که به ترتیب از روی دادهای نفخ صور و است به ترتیب از دقت در پیام آیهی و به دست می‌آید.
 - (۱) دوم - اول - هاء اقرءوا کتابیه - وجی بالنبین و الشهداء
 - (۲) دوم - دوم - هاء اقرءوا کتابیه - وجی بالنبین و الشهداء
 - (۳) اول - دوم - وجی بالنبین و الشهداء - هاء اقرءوا کتابیه
 - (۴) دوم - اول - وجی بالنبین و الشهداء - هاء اقرءوا کتابیه
- ۷ آتش دوزخ، بدان جهت از درون جان دوزخیان، شعله‌ور است که پیامبر اسلام صَلَّی الله علیه و آله و سلم، «مطلوب بهشتیان» را است، اعلام فرموده است.
 - (۱) حاصل عمل خود آنان است - بالاترین درجه‌ی بهشت که فردوس
 - (۲) عدل خدا این گونه ایجاب می‌کند - بالاترین درجه‌ی بهشت که فردوس
 - (۳) حاصل عمل خود آنان است - برترین مرتبه‌ی نعمت‌های بهشت که لقاء الله
 - (۴) عدل خدا این گونه ایجاب می‌کند - برترین مرتبه‌ی نعمت‌های بهشت که لقاء الله
- ۸ اگر با طرح یک استفهام انکاری بپرسیم: «چگونه ممکن است کسی به دیگری اظهار ارادات و علاقه‌ی قلبی کند، اما برخلاف خواسته‌ی او عمل کند؟» یقین درونی خود را نسبت به قبول پیام آیهی شریفه‌ی اعلام داشته‌ایم که این خود، یکی از نشانه‌های است.
 - (۱) لَا تَجِدُ قَوْمًا یُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَ الْیَوْمِ الْآخِرِ یُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ - تَبَرَّی
 - (۲) وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ یَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ اُنْدَادًا یُحِبُّونَهُمْ کَحُبِّ اللَّهِ - تَبَرَّی
 - (۳) قُلْ اِنْ کُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِیْ یُحْبِبْکُمْ اللَّهُ وَ یَغْفِرْ لَکُمْ ذُنُوبَکُمْ - تَوَلَّی
 - (۴) قَدْ کَانَ لَکُمْ اَسَوةٌ حَسَنَةٌ فِیْ اِبْرَاهِیمَ وَ الَّذِینَ مَعَهُ اِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ اِنَّا بُرَاءُ مِنْکُمْ - تَوَلَّی
- ۹ با بهره‌گیری از پیام کدام آیه از قرآن کریم، مفهوم می‌گردد که «رعایت حجاب از سوی زنان، مانع تعرض افراد بی‌بند و بار گرفتار در چنگال هوی و هوس، به زنان با حجاب می‌شود؟»
 - (۱) وَلِیُضْرِبَ بَخْمَرَهُنَّ عَلَی جَبِیْهِنَّ
 - (۲) یَحْفَظُنَّ فُرُوجَهُنَّ وَ لَا یُذِیْنَنَّ زِیْنَتَهُنَّ اِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا
 - (۳) قُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ یَغْضُضْنَ مِنْ اِبْصَارِهِنَّ
 - (۴) ذَلْکَ اَدْنٰی اَنْ یُعْرِضَ فَلَآ یُؤْذِیْنِ وَ کَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِیمًا

۱۰ از آن‌جا «هدایت، یک اصل عام و همگانی در نظام خلقت است» که

- (۱) تمام موجودات، جبراً راه دست‌یابی به هدایت را دنبال می‌کنند.
- (۲) در کنار هر نیاز، راه پاسخ‌گویی به آن نیاز قرار دارد و هیچ نیازی بدون پاسخ نخواهد بود.
- (۳) سراسر هستی، نمودی از قدرت غیرمحدود خداوند است و تمام پدیده‌ها آیات تکوینی آفریدگارند.
- (۴) آفریدگار جهان، حکیم است و هر موجودی را برای هدفی معین می‌آفریند و برای وصول به هدف، هدایت می‌فرماید.

۱۱ «شکاکان به حقانیت قرآن» برای به کرسی نشاندن ادعای خود، از سوی قرآن، مأمور به چه امری می‌باشند؟ و ناتوانی همیشگی عقاید آنان را کدام جمله، رقم می‌زند؟

- (۱) فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ - فَاِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَ لَنْ تَفْعَلُوا
- (۲) فَأْتُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَ الْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ - فَاِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَ لَنْ تَفْعَلُوا
- (۳) فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ - اَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانُ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا
- (۴) فَأْتُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَ الْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ - اَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانُ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا

۱۲ عامل مؤثر در «تصرف در عالم طبیعت» به اذن خداوند، است که پدیدآور ولایت می‌باشد و هدایت بندگان خدا، نه از طریق آموزش معمولی و عمومی، از نمودهای آن است که زمینه‌ساز بهره‌مندی از آن است.

- (۱) اراده و مشیت خداوند - معنوی - ایمان و عمل انسان‌ها
- (۲) عبودیت و بندگی - معنوی - ایمان و عمل انسان‌ها
- (۳) اراده و مشیت خداوند - ظاهری - لیاقت و شایستگی پیامبر و اولیای خدا
- (۴) عبودیت و بندگی - ظاهری - لیاقت و شایستگی پیامبر و اولیای خدا

۱۳ ظهور فرقه‌ها و اندیشه‌های مختلف، پیدایش مسائل و مشکلات پیچیده‌ی اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی، بیانگر نیاز به و بودن آن است.

- (۱) رسالت و نبوت در استمرار این حرکت - الهی
- (۲) امامت و رهبری در گستره‌ی زمان - انسانی
- (۳) رسالت و نبوت در استمرار این حرکت - انسانی
- (۴) امامت و رهبری در گستره‌ی زمان - الهی

۱۴ اگر بگوییم: «شیعه‌ی باعمل، جایگاه تشیع را در جهان، بالا می‌برد و شیعه‌ی بدون عمل، سبب تضعیف موقعیت تشیع می‌شود و این، خود گناه بزرگی است» به پیام کدام دستور، توجه کرده‌ایم؟

- (۱) كُونُوا لَنَا زِينًا وَ لَا تَكُونُوا عَلَيْنَا شِينًا
- (۲) اِنَّ هَذَا وَ شِيعَتَهُ لَهُمُ الْفَاِزُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
- (۳) اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ طُوبٰى لَهُمْ وَ حَسَنَ مَّآبٍ
- (۴) اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ اُولٰٓئِكَ هُم خَيْرُ الْبَرِيَّةِ

۱۵ از دقت در پیام کدام آیه، به سود مزدخواهی پیامبر در برابر رسالت خویش، پی‌می‌بریم؟

- (۱) قُلْ لَا اَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِيْنَ
- (۲) قُلْ مَا اَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ اِلَّا مَنْ شَاءَ اَنْ يَّتَّخِذَ اِلٰى رَبِّهِ سَبِيْلًا
- (۳) قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ اَجْرِ فِهٖو لَكُمْ اِنْ اَجْرِيْ اِلَّا عَلٰى اللّٰهِ وَ هُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ
- (۴) قُلْ لَا اَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا اِلَّا الْمُوَدَّةَ فِى الْقُرْبٰى وَ مَنْ يُّقْتِرْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيْهَا حَسَنًا

۱۶ آنچه برای ظهور امام زمان ارواح‌نفاذ لازم است و است.

- (۱) ایجاد آمادگی در خود و جامعه - ناامیدی از همه‌ی مکتب‌های غیرالهی - حضور در صحنه‌های فعالیت‌های اجتماعی
- (۲) ایجاد آمادگی در خود و جامعه - تقویت معرفت، ایمان و محبت به امام - آمادگی لازم پیروان برای همکاری با ایشان
- (۳) احساس نیاز جهانی به کمک الهی - تقویت معرفت، ایمان و محبت به امام - حضور در صحنه‌های فعالیت‌های اجتماعی
- (۴) احساس نیاز جهانی به کمک الهی - ناامیدی از همه‌ی مکتب‌های غیرالهی - آمادگی لازم پیروان برای همکاری با ایشان

۱۷ اگر بگوییم: «مردم مسئولیت دارند، برای اجرای قوانین اسلام، پیشرفت جامعه و ناکام گذاشتن دشمنان خدا و مردم از خود پایداری نشان دهند و دست از حق‌طلبی خود برندارند» پیام کدام آیه را ترسیم کرده‌ایم؟

- (۱) ادْعُ اِلٰى سَبِيْلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَ الْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتٰى هِيَ اَحْسَنُ
- (۲) فَاسْتَقِمْ كَمَا اُمِرْتَ وَ مِنْ تَابِ مَعَكَ وَ لَا تَطْغَوْا اِنَّهٗ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيْرٌ
- (۳) فَاِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلٰى اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ يَحِبُّ الْمُتَوَكِّلِيْنَ
- (۴) وَ اِنَّ رَبَّكُمْ الرَّحْمٰنُ فَاتَّبِعُوْنِىْ وَ اطِيعُوْا اَمْرِىْ

۱۸ به بیان امام علی علیه السّلام، پاسداری و محافظت از نعمت «آزادگی» اعطا شده از خداوند، در گرو است که پیام عبارت حاکی از این حقیقت است.

- (۱) نفی بندگی جز خدا - لَا تَكُنْ عَبْدًا غَيْرَكَ وَ قَدْ جَعَلَكَ اللّٰهُ حُرًّا
- (۲) قبول بندگی خدا - لَا تَكُنْ عَبْدًا غَيْرَكَ وَ قَدْ جَعَلَكَ اللّٰهُ حُرًّا
- (۳) نفی بندگی جز خدا - عَظُمَ الْخَالِقُ فِىْ اَنْفُسِهِمْ فَصَغُرَ مَادُوْنَهٗ فِىْ اَعْيُنِهِمْ
- (۴) قبول بندگی خدا - عَظُمَ الْخَالِقُ فِىْ اَنْفُسِهِمْ فَصَغُرَ مَادُوْنَهٗ فِىْ اَعْيُنِهِمْ



ضمیمه

مروری بر مهم‌ترین پیام‌های آیات

دوم

آیه	پیام	سوره / آیه
۱	هر یک از موجودات جهان دارای آفرینش، آراستگی، ویژگی‌ها و هدایت خاص خود است.	اعلی ۳ و ۲
۲	هر موجودی به گونه‌ای ساخته شده که هدف خاصی را دنبال می‌کند.	اعلی ۳
۳	بی‌هوده و عبث بودن در موجودات جهان راه ندارد.	آل عمران ۱۹۱
۴	وقتی به روابط مستحکم و نظم استوار جهان می‌نگریم، درمی‌یابیم که جهان بر حق، حکمت و علم الهی استوار است.	نمل ۸۸
۵	استحکام، نظم و هدف مندی مخلوقات جهان، نشانه‌ی عدم بطلان و حقانیت جهان خلقت است.	آل عمران ۱۹۱ عنکبوت ۴۴
۶	کسی می‌تواند حقیقت جهان را به درستی دریابد که اهل تعقل بوده و همواره به یاد خدا باشد و در آفرینش آسمان‌ها و زمین تفکر کند.	آل عمران ۱۹۰ و آل عمران ۱۹۱
۷	تمام مخلوقات این جهان به حق آفریده شده‌اند و دارای سرآمد و پایان مشخص می‌باشند.	احقاف ۳
۸	هر یک از مخلوقات، در بهترین صورت و شکل خلق شده‌اند و آن‌چه را که نیازمند رساندن آن‌ها به هدف بوده، برایشان فراهم شده است.	تغابن ۳
۹	هر یک از مخلوقات و مجموعه‌ی آن‌ها که نظام واحد جهانی را تشکیل می‌دهند، دارای انسجام کامل و پیوستگی دقیق برای رسیدن به هدف می‌باشند.	ملک ۳
۱۰	همه‌ی مخلوقات عالم تحت قانون مندی واحد الهی عمل می‌کنند و به سوی خداوند که مقصد نهایی جهان خلقت است، روان می‌باشند.	آل عمران ۸۳
۱۱	کاروان هستی همان‌طور که از خداست، رو به سوی او دارد.	تغابن ۳ و آل عمران ۸۳
۱۲	انسان دارای دو بُعد جسمانی (مادی) و روحانی (غیرمادی) است.	ص ۷۱ و ۷۲ و مؤمنون ۱۴
۱۳	ابتدا آراستگی جسم و بعد جسمانی شکل می‌گیرد و سپس روح الهی دمیده می‌شود.	ص ۷۱ و ۷۲ و مؤمنون ۱۴
۱۴	سجده‌ی فرشتگان برای انسان، به خاطر برخورداری از روح الهی است.	ص ۷۲
۱۵	بُعد جسمانی انسان خلقتی متفاوت با روح است.	مؤمنون ۱۴

آیه	پیام	سوره / آیه
۱۶	یکی از اندازهای که مورد بی توجهی کافران قرار می‌گیرد، هشدار نسبت به بیهوده نبودن و هدف‌مندی جهان آفرینش و وجود جهان پس از مرگ است.	احقاف ۳
۱۷	زندگی دنیا، اگر بدون توجه به آخرت باشد، موجب عذاب الهی و دخول در آتش می‌شود	یونس ۸۷
۱۸	زبان‌کارترین مردم کافران به آیات خدا و روز قیامت هستند که تلاششان در زندگی دنیوی تباه شده و اعمالشان در قیامت ارزشی ندارد، در حالی که گمان می‌کنند بهترین عملکرد را دارند.	کهف ۱۰۴ و ۱۰۵
۱۹	خداوند فرموده آفرینش این جهان جز بر پایه‌ی حق نیست؛ چرا که دارای پایان مشخص و سرآمد و هدف قطعی است.	احقاف ۳
۲۰	خداوند فقط همین دنیا را نیافریده است؛ بلکه در کنار آن، جهان آخرت را نیز آفریده است.	عنکبوت ۲۰ عنکبوت ۶۴ مائده ۶۹ اسراء ۱۹
۲۱	یکی از نتایج بر حق بودن خلقت جهان که به انسان مربوط می‌شود، این است که هر کس پاداش و جزای آن چه انجام داده است را می‌بیند و مورد ظلم قرار نمی‌گیرد.	جاثیه ۲۲
۲۲	تفاوت مهم دنیا و آخرت این است که دنیا صرفاً سرگرمی و بازیچه است، اما آخرت سرای واقعی و زندگی راستین است.	عنکبوت ۶۴
۲۳	کسانی در این جهان دچار حزن و ترس از عاقبت زندگی خود نمی‌شوند که اولاً به خداوند و جهان آخرت ایمان داشته باشند و ثانیاً عمل صالح انجام دهند.	مائده ۶۹
۲۴	هنگامی می‌توان یک زندگی نتیجه‌بخش و پربار داشت که جهان آخرت را بخواهیم، به خدا و آخرت ایمان داشته باشیم و برای آن تلاش کنیم.	اسراء ۱۹
۲۵	مردم بر دو دسته‌اند: گروهی خداوند را دوست دارند. گروهی چیزهای دیگر را همتای خدا می‌گیرند و ایشان را مانند خدا دوست دارند.	بقره ۱۶۵
۲۶	لازمه‌ی دوستی با خداوند، پیروی از پیامبر(ص) است.	آل عمران ۳۱
۲۷	نمی‌شود کسی به خدا و روز قیامت ایمان داشته باشد، ولی با دشمنان او و پیامبرش دوستی کند	مجادله ۲۲
۲۸	حضرت ابراهیم(ع) و کسانی که به او اقتدا می‌کنند، همواره از کسانی که غیر خدا و بت‌ها را می‌پرستند و از آن چه می‌پرستند، بی‌زاری می‌جویند و اعلام برائت می‌کنند.	ممتحنه ۴
۲۹	میان کسانی که با خدا دوستی می‌ورزند و کسانی که دشمنان خدا هستند، برای همیشه رابطه‌ی دشمنی برقرار است؛ مگر آن که آنان از دشمنی با خدا دست بردارند.	ممتحنه ۴
۳۰	خداوند، زینت‌های جهان را بر بندگان حرام نکرده است.	اعراف ۳۲
۳۱	مؤمنان باید از روزی‌هایی که از راه درست و پاک به دست آورده‌اند، بهره ببرند.	اعراف ۳۲



ویژگیهای این کتاب

- منطبق بر آخرین تغییرات کتاب‌های درسی در سال ۹۱
- شامل کلیه دروس سه ساله دوم، سوم و چهارم (پیش‌دانشگاهی)
- درسنامه‌های جامع و تحلیلی به همراه نمودارهای مروری
- بزرگ‌ترین بانک پرسش‌های چهارگزینه‌ای، حاوی بیش از ۳۰۰۰ تست
- تحلیل و بررسی دقیق آیات و روایات به همراه ارتباطات و نکات ترکیبی
- بخش ضمیمه شامل مروری بر مهم‌ترین پیام‌های آیات

انتشارات مهروماه
۶۶۴۰۸۴۰۰-۳
www.mehromah.ir
sms: 300072120

